

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoE/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515201754
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8515201754.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Mariany Muránskej, predsedníčky senátu a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej: R. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. D. XXX, XXX XX R. D., o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 1Er 203/2015-19 zo dňa 13.02.2020 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd 1. inštancie“) žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol z dôvodu, že sa vymáha plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.01.2012 na základe rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom, zriadeným Slovenská rozhodcovská a.s., sp. zn. SR XXXXX/XX zo dňa 12.08.2014. Rozhodcovská zmluva bola predložená vo formulárovej podobe, nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a znemožňuje spotrebiteľovi brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska v prípade, keď oprávnený podá žalobu na rozhodcovský súd. Rozhodcovská zmluva je neprijateľná, spôsobujúca značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a teda absolútne neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Neplatná rozhodcovská zmluva nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu spor rozhodovať a takto vydaný rozhodcovský rozsudok nie je vykonateľným exekučným titulom.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Namietal nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie. Exekučný súd prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z.z.. V rámci preskúmvania exekučného titulu po materiálnej stránke nemôže exekučný súd skúmať samotné rozhodcovské konanie. V rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu. Aplikovaním ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní súd ukrátil účastníkov o ich práva, a to hlavne o právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Postupom súdu došlo k nahradeniu konania o žalobe o zrušení rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Odvolateľ taktiež poukázal na nedostatočne zistený skutkový stav súdom prvej inštancie, keď súd konštatoval, že nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/rozhodcovská doložka. On však uzatvára samostatné rozhodcovské zmluvy a v niektorých prípadoch sú rozhodcovské zmluvy obsiahnuté v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Súd to však nezistoval a zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Povinná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadřila.

4. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 1.7.2016 v znení neskorších predpisov (ďalej len CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie, osobou oprávnenou (§ 362 ods. 1, § 359 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

5. Podľa ust. § 243h ods. 1 Exekučného poriadku, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred. 1 aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017.

6. Podľa ust. § 9a ods. 1 Exekučného poriadku v znení platnom do 31.03.2017, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

7. Odvolací súd k odvolaniu oprávneného uvádza, že uplatnené námietky týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia nepovažoval za dôvodné. Je nesporné, že právny vzťah medzi účastníkmi vznikol na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.01.2012. Oprávnený vystupoval pri uzatváraní a poskytnutí úveru ako dodávateľ a povinná ako spotrebiteľ. Exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní sp. zn. SR XXXXX/XX zo dňa 12.08.2014. Súd 1. inštancie právny vzťah účastníkov konania správne posúdil ako spotrebiteľský v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

8. Vo vzťahu k odvolacej námietke týkajúcej sa samotného oprávnenia exekučného súdu preskúmať exekučný titul, ktorým je rozsudok rozhodcovského súdu, odvolací súd zdôrazňuje, že súd je počas celého konania oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky) a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť (uznesenie Ústavného súdu SR z 9. 12. 2010, sp. zn. II. ÚS 545/2010-15). Súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že medzi oprávneným a povinným ide, o spotrebiteľský vzťah a je preto na mieste dôsledná aplikácia ochrany spotrebiteľa. V spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ (bdelým patrí právo) v spotrebiteľských ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21. 03. 2012). To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd napĺňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa.

9. Odvolací súd považuje predmetnú rozhodcovskú zmluvu za neplatnú. Z jej obsahu vyplýva len zdanlivá možnosť výberu medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ktorá zároveň nebola individuálne dojednaná. Ak ako prvý podá žalobu oprávnený, povinný stráca právo brániť sa voči nárokom oprávneného na inak príslušnom všeobecnom súde povinného v mieste jeho bydliska a spotrebiteľ je nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred vopred dodávateľom určeným rozhodcovským súdom. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a v zmysle ust. § 52. ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) je absolútne neplatná.

10. Rozhodcovská zmluva, hoci uzatvorená na samostatnom tlačive, má charakter štandardnej zmluvnej podmienky používanej oprávneným pri uzatváraní zmlúv o úvere so spotrebiteľmi. Je preto právne bezvýznamné, či riešenie sporu rozhodcovským súdom vyplýva z rozhodcovskej doložky k zmluve alebo z osobitnej zmluvy. Občiansky zákonník v ust. § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné

ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú rozhodcovskú zmluvu je nepochybne forma uzavretej rozhodcovskej zmluvy v podobe vopred pripraveného formulára, ktorá bola povinnej predložená bez možnosti zmeny jej obsahu, či výberu konkrétneho rozhodcovského súdu, ako aj bez možnosti rozhodcovskú zmluvu neuzavrieť. Spotrebiteľ nemal možnosť rozhodcovskú zmluvu dojednať individuálne a s primeranou starostlivosťou zvážiť dôsledky tohto úkonu. Odvolací súd nepopiera, že rozhodovanie sporov v rozhodcovskom konaní je alternatívnou možnosťou k súdnemu konaniu, avšak, ak je spotrebiteľ nútený podrobiť sa v zmysle rozhodcovskej zmluvy rozhodnutiu veriteľom vopred určeného rozhodcovského súdu, ide o podmienku, ktorú odvolací súd považuje za neprijateľnú v zmysle ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy), a preto neplatnú podľa § 53 ods. 5 OZ. Uplatnená námietka nesprávneho právneho posúdenia nebola dôvodná. Rozhodcovská zmluva je absolútne neplatná a preto rozhodcovský rozsudok, vydaný na jej základe je nevykonateľný a nemôže byť exekučným titulom. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy znamená materiálnu nevykonateľnosť a nezáväznosť rozhodcovského rozsudku. Z tohto dôvodu odvolací súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamieťa v súlade s § 44 ods. 3 Exekučného poriadku v znení platnom do 31.03.2017.

11. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil v zmysle ust. § 387 ods.1 CSP.

12. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).